

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

ΚΜΩΝ . ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑ ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

"Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει να διευθύνονται:"

« ΕΤΑΙΡΙΑΝ «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ »

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ : Γεν. τὸ Ἐξωτερικὸν δρ 29 τὸ χρόνον.
» 10 τὸ ἑξάμηνον.
» 5 τὸ τρίμηνον.
Γεν. τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. 25 τὸ χρόνον.
» 15 τὸ ἑξάμηνον.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΑ φιλολογικά άρθρα του δημοσιεύτηκαν σε μία προινή εφημερίδα, μᾶς φέρουνε στη μνήμη τὰ περιφημα ἄρθρα πού διαβάσαμε στὴν ἐποχὴ τοῦ πολέμου μετὰ τὴν ὑπογραφή Α-Ω καὶ πού ἀποτελέσμα εἶχανε νὰ τρομοκρατηθεῖ ὁ κόσμος καὶ νὰ πιστέψει στὸ ἀήττητο τῆς Γερμανίας. Ἔτσι καὶ τώρα γίνεται μιὰ ἐντονη καὶ ἐλπίμονη προσπάθεια νὰ τρομοκρατηθεῖ ἡ τάξι τῶν λογοτεχνῶν τοῦ τόπου μας. Τί κάθεστε, κατομοιοῦντες, καὶ παιδεύεστε νὰ δημιουργήσετε; Πάρτε το ἀπόφαση πὼς εἶναι ἀδύνατο νὰ δημιουργηθεῖ τίποτα στὸν τόπον αὐτὸ, ὅσο δὲ δημιουργεῖται πρωτύτερα Ζωή. Ἡ Ζωὴ ἢ καὶ πάλε ἡ Ζωή, κι αἰῶνια ἢ Ζωή, σὰ νὰ ἀμφισβήτησε κανεὶς τὴ μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια ἢ σὰ νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ ξεφυλλίσουμε τὸ Νίτσε καὶ νὰ δανειστοῦμε τὴν ἐπιχειρηματολογία του γιὰ νὰποδείξουμε πὼς πρῶτα δημιουργεῖται ἡ Ζωὴ καὶ ὕστερα πάνω σ' αὐτὴ θεμελιώνει ἡ λογοτεχνία. Μὰ οἱ κύριοι αὐτοὶ ἐπιμένουνε σάβει καὶ καλά νὰ παρθεῖσαστε τὴν ἀνοιχτὴ πόρτα. Καὶ τὴ συμβουλή αὐτὴ τὴν ἀποτείνουνε ὄχι στοὺς γνωστούς βιομηχανοὺς τῆς πένας πού βγαίνουν μάλιστα καὶ τοὺς διαφεντέβουνε ἅμα οἱ ἄλλοι τοὺς χτυπᾶνε, μὰ καὶ σὲ κείνους πού πρὶν πιάσουνε στὸ χέρι τὴν πέννα κοιτάζουνε νὰ γνωρίσουνε τὴ Ζωὴ τοῦ τοῦς περικοιγυρίζε, ὅποια κι ἂν εἶναι, μικρὴ ἢ μεγάλη, πλοῦσια ἢ φτωγὴ. Τέλος πάντων, τί θέλουνε αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι; Νὰ παρθεῖσαστε γράφοντας ποιήματα, ρομάντσα, δράματα, ὅσο νὰ ἐμφανιστεῖ ἀνάμεσά μας ὁ γίγαντας τῆς σκέυης, πού θὰ θέσει τοὺς τύπους τοῦ ρομάντσου κλπ. Εἶναι ἀλήθεια ἀξιομελέτητο τὸ φαινόμενον τῆς συνομοτοξίας τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν πού ἀρπάζουνε ἀπὸ κά-τιο διβλίο μιὰ δόσθι ἀοχὴ καὶ, μὴ μπορῶντας νὰ τὴν ἐφαρμόσουνε, ζητᾶνε νὰ τὴν ἐφαρμόσουν ὅπως-ὅπως, γιὰ νὰ μετρήσουνε μ' αὐτὴ κάθε ἀξία. Σ' αὐτοὺς θὰ μπορούσε νὰ θυμίσαι κανεὶς αὐτὸ πού εἶπε ὁ Σίλλερ : « Ἄχ! Τί κοντὸ ἄντερο πού ἔχουνε αὐτοὶ οἱ κύριοι! »

ΑΠὸ τὸ γράμμα «ἐνὸς ἀγράμματος ἀναγνώστη μας» ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, τυπᾶνουμε τὴν ἀκόλουθη περιχοπὴ, ἀφιερῶνόντας τὴν στοὺς θαυμαστὲς

τῆς «ἀξιολογῆς» μετάφρασης τοῦ Σκυλίτση : «...περισσότερ' ἀπ' ὅλα μ' ἀρέσει ἡ ἱστορία τοῦ «Δὸν Κιχάτη», γιὰ τὸ λόγο πού γράφεται σὲ τέτοια γλώσσα, πού μπορεῖ καὶ ἓνας, πού νὰ μὴν ξέρει πολλὰ γράμματα, σὰν τὸν κ. Παλιῶ, νὰ τὸν καταλάβει, καὶ γιὰ τὸ δεύτερο λόγο πού αὐτὸς πού τὸν συγγράφει τὸν παραστάινει μ' ἓναν τέτοιο τρόπο πού νομίζει κανεὶς πὼς βλέπει αὐτὴ τὴν ἱστορία ὀλοζώντανη νὰ περνᾶει μπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια του σὰν κορδέλα κινηματογράφου. Νὰ, ποῖο εἶναι τ' ἀληθινὸ ἀριστοῦργημα — τὸ ἔργο πού τὸ θαυμάζει ἓνας Χάινε, ἓνας Φλωμπέρ καὶ ἓνας Γράμματος Πειραιώτης!

Α ΠΑΝΤΟΝΤΑΣ ὕστερ' ἀπὸ μέρες καὶ μέρες ὁ κ. ΠΑΛΙΟ - Ξενοπούλος, ἀφοῦ πρῶτα τὸ κολομιλλοῖστικε, σὲ κάτι πού γράψαμε στὴ στήλη αὐτὴ, σελ. 783, γιὰ τὸ ἀγλῶνητο ἐπιχειρηματὸν του, πὼς ἂν δὲν ἔβρισκε τὸ «Ταξίδι» τοῦ Ψυνάρη καὶ ἔβρισκε μόνον τὰ «Ἔθωλα» τοῦ Ροῦδη, τὸ Γλωσσικὸ ζήτημα θὰ εἶτανε ἀπὸ γρόνια λυμένο — ἀπαντώντας λοιπὸν σὲ ἄσα νοήματα, δημοσιεύει τὴν «Κριτικὴν» τῆς περικοπιένους Κριτικῆς, ἀνάμεσα σ' ἄλλα, καὶ τ' ἀκόλουθα σοφιστώματα :

«...Ἄλλ' ἀπίνω κατὰ μέρος σὺτὴν τὴν κακοπιστίαν τοῦ «Νουμῶ» — πότε δὲ ἔγραψαι μετὰ τὴν πίστιν; — καὶ ἔγραψαι εἰς τὸν κολομιλλοῖστικόν του. Πού τὴν στήριξε; Εἶς μίαν διαστρόφον τῶν γεγονότων τῆς ἱστορίας. Λίαντι καὶ τὰ γρασώματα τῶν κειμένων νουοῖστικῶν ἔσαν τὰ «Ἔθωλα» — ἄλλως τὸ εἶπα καὶ τὸ ἐτόνισα — καὶ ἔσαν νουοῖστικῶν ἀλλήλων πρὸς τὴν ἐμφανίσασιν τοῦ «Ταξιδίου». Τὸ δὲ «Ταξίδιον» καὶ ὁ Ψυνοῖστικὸς δὲν ἐπηρεάσαν διόλου καὶ διόλου τὸν Ροῦδην, ὁ δὲ πάλιν ἔβρισκε μέγας τέλους μετὰ τὸν...ουοῖστικόν του. (Βεβαιῶνται νουοῖστικῶς τῆς κακοπιστίας).»

Ἄλλ' ὁ «Νουμῶς» θέλει τῶρα νὰ προσβάσῃ τὴν κακοπιστίαν ἐπικρατοῦμενον τοῦ πινάκου ἄλλω καὶ ἀσέτου κειμένου. Ἐπὶ τὸ «Ἔθωλον» ἔβρισκε πρῶτον ἔπειτα μετὰ τὸ «Ταξίδιον» ἄλλω ἐπιπαραστάσαν ἔβρισκετὰ νὰ πιστωθῶν καὶ πάλιν αὐτοῦ ἄλλω δὲ ἐπιπαραστάσαν ἀσέτου κειμένου καὶ ἔπειτα τὸ «Ταξίδιον» δὲν ἐπηρεάσαν πότε. ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ὁ Ἀπόστολος Παῖλος εἶνε νουοῖστικὸς τῆς κακοπιστίας του... πρὸς Νουοῖστικόν. — Μετὰ τοῦτο, δὲν ἔβρισκε πλέον τοῖον ποῖστικὸν νὰ πᾶσιν μετὰ τὸ σοτάκι ὁ Κροκοῖστικὸς.

Καὶ τῶρα διαβάστε ὅσα γράψαμε μετὰ τὸ ποσοποσιμένο πρῶτον, διαβάστε καὶ ὅσα γράσει ὁ κ. Ξ. καὶ κρινετε ποῖος εἶναι ὁ «κακοπιστικὸς» καὶ σὲ ποῖον τρέπει τὸ σοτάκι τοῦ Κροκοῖστικῶν. Ὁ κ. Ξ. ξέρει, βλέπετε, πότε νουοῖστικῶν τὰ «Ἔθωλα»! Μήπως μπορεῖ νὰ μᾶς πληροφοροῖσῃ καὶ πότε ὁ μακαρίτης Ροῦδης ἀποφάσισε νὰ τὸ γράφει;

Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ

"Ἄθισες πάλιν, πλάτανε, τ' ἀρίφνητά σου κλώνια.
Πλήσια, προσινοπλουμιστή, σείεται ἡ κορμοστασιά σου.
"Ἄσφοδος μέσ' τ' σ' ἀνεμικῆς, ἀειάλαγος ἴσο χιόνα,
"Ἐλπίδες τίς ὀλίπιδες σου βαθ' ἀστά σωδικά σου.
Καὶ σὲ ἀκουστῆκαν οἱ γεωδοῖες τ' ἄνοιξης καὶ τὰ δρόνια
Ποσειδάρος ἐπόρεσες τ' ὀλίπιδες σου στολὴ σου,
Καὶ δὰ, πολύθωρο δεντρό, ὁ ψίθυρός σου αἰώνια,
Καλεῖ μας ν' ἀποστέσωμε ἀνέλπιδοι μαζί σου.
Χα νὰ, Μᾶης

ΛΥΡΑΡΗΣ